

Powěsć jutrowneje nocy

**Knjez je stany!
Wón je woprawdže stany!**

Luk 24,34

Knjez je stany! Wón je woprawdže stany!
Jutrowna radosć zaklinča nimale hižo
2 000 lět přeco znowa do tuteho swěta.

Mnoho natožkow počahuje so na jutry:
jutrowne jejka, jutrowne spěwanje, jutrow-
na nóc, křižerjo, jutrowne swěčki, jutrowne
kěrlušy a swjatočna jutrowna Boža služba.

Tola z lońšeho lěta sem zda so wšitko hi-
nak być. „Što zwostanje nam hišće wot ju-
trow?“ Tak abo tak podobnje słyšu to w tu-
tych dnjach přeco zaso. Zrudoba, tež bjez-
mócnosć a hóršenje w tym sobu klinča.

Doma wostać, wobmjezowanje prawow
swobody a swobodneho wěrywuznaća.
Něštožkuli je pječa loni zemřelo.

Tež jutry?
„Hdyž bě so sabat minył, na-
kupichu Marja Madlena a Ma-
rja, Jakubowa mać, a Salome
wonjace wolije, zo bychu šle a
Jezusowe čelo žalbowate. A wo-
ne přińdžechu k rowu na pře-
nim dnju tydženja rano zahe,
hdyž slónco schadžeše. A wone
rěčachu mjez sobu: „Štó nam
kamjeń wot rowa wotwali?“

Z tutej spočatnych słowow
jutrowneho ewangelija je nimale
naša tučasna situacija wusly-
šeć. Žony dachu so na puć k ro-
wej, zo bychu znajmjeńša hišće
něšto zdoknjeli. Žarowanje,
zadwělowanje a bjezmócnosć
tež jich přewodžachu.

Wšitka nadžija běše so mi-
nyła, knježacy njeběchu Jezusej
jenož wobmjezowanje wucho-
da napoložili a jemu někotre za-
kladne prawa wzali, ně, woni su
jemu dali hanibnu smjerc na
křižu wumřěć.

Jezus drje běše nětk na wšě
časy zemřel. Tak mějachu žony
jenož hišće móžnosć, štož jim

tradicija kazaše: žalbowanje zemřětoho.

Měješe so jim tež to zadžěwać? Njejsmy
so tež my džensniši nadžijeli, zo budže
bórze kaž přeco?

Wosebje w tutym čezkim času měta
zhromadnosć křesćanow nam zepěra być.
Přez lětstotki je nam nadžiju dawała. Ale
tež hdyž budu lěta hinaše: jutry njewupad-
nu. Zrowastaće Jezusa Chrystusa je tola
hižo woprawdžitosć, wone njewotwisuje
wot našich móžnosćow.

„A jako [žony] pohladachu, pytnychu, zo
bě kamjeń wotwaleny; přetož wón bě jara
wulki. A stupichu do rowa a widžachu młó-
dženca k prawicy sedžo, tón běše z dothej
bělej drastu woblečeny, a wone so stróžič-
chu. Wón pak rjekny jim: ‚Njestróžće so!
Wy Jezusa Nacarenskeho pytaće, teho kři-

žowaneho. Wón je stanył, wón njeje tudy.
Hlej to městno, hdžež běchu jeho položili!“

Nimale wěric so žonam nochce, zo je
jim jich runje hišće najwjetša starosć – ka-
mjeń před zachodom rowa – hižo wzata.
Ale hnydom dožiwja wone přichodny šok:
Jezus njeje wjace tu! Jim so zecnje.

Jutry njejsu jenož swjeden wjesela, ko-
tryž rady swjećimy – jutry su Bože krasne
poselstwo samo wosredź najwjetšich ka-
tastrofow. Dožiwjamy w tutej měsacach
situaciju, kiž sej sami nihdy předstajic nje-
móžachmy, kotraž je někotre mužkuli z nas
z dušacym sonom.

Tola runje tu zaklinča poselstwo zrowa-
stanjenja, zo Bóh Knjez nam w Jezusu
Chrystusu katastrofu přesahowacu nadži-
ju dawa, haj, samo nadžiju z katastrofy
won. A tehodla jutry lěta nje-
wupadnu, ale na cyle wosebite
wasnje k nam rěča.

„Džiće pak a powěsće jeho
wučomnikam a Pětrej, zo wón
před wami pónđze do Galilejske-
je; tam budžeće jeho widžeć, kaž
je wam prajił.‘ A wone wuńdže-
chu a čeknychu wot rowa, pře-
tož na nje běše strachota a hro-
za přišla. A wone njeprajichu ni-
komu ničo, přetož so bojachu.“

Tehdy žony hišće njeběchu
z jutrownej radosću napjelnje-
ne. Wone trjebachu čas, doniž
přestapjenje a třepotanje wot
nich njewotpadny a wone to
njepředstajomne zapřijeć za-
móžachu.

A my? Trjebamy my tež čas,
zo bychmy jutrowne poselstwo
cyle znowa zrozumili? Ja wěrju,
pomhaj mojej njewěrje!

Ale Chrystus je hižo za nas
wumřel a zaso stanył. Tehodla
móžemy kóždy lěto, w kóždej si-
tuaciji powěsć jutrowneje nocy
sobu šěrić: Knjez je stanył! Wón
je woprawdže stanył!

Thomas Haenchen

Nalětnje ranje na Bukečanskim pohrjebnišću Foto: Thomas Haenchen

Hopačk a Skakačk

Lube džěci, w tutym měsacu swjećimy jutry. To je dobra składnosć za wjesołu stawizničku wo dwěmaj zajacomaj, kotrejž pytatej wušiknu ideju za schowanje jejkow. Zajacaj rěkatej Hopačk a Skakačk. Hdyž słyšiće mjeno Skakačka, tak dyrbiće kaž zajac skakać. Jeli pak zo słyšiće mjeno Hopačka, tak dyrbiće so čapnyć. A stawiznička wo zajacomaj dže tak:

Džensa mataj zajacaj Hopačk a Skakačk wažny nadawk, wšako su jutry. Hopačk je hižo cyle wujachleny. Wón wě, zo dyrbi spěšnje wjele jejkow schować, wšako hižo bórže džěci na zahrodu přichwataja, zo bychy za jutrownymi hněžkami pytali. Ale bohužel je Skakačk tajki njelepý! Wón njeje wulka pomoc za Hopačka.

Hdyž schowa Hopačk jejkow w trawje, tak tepta Skakačk na nje a je skóncuje.

Chowa-li Hopačk jejkow mjez kwětkami, tak so Skakačk zakopoli a padnje z ritku na jejkow.

A hdyž schowa Hopačk jejkow w hałuzach na štomje, tak sydnje so Skakačk runje na jejkow zo by wodychnył.

Hopačk je zadwělowany. Wón swari: „Skopačko, wočiń skóncnje swojej woči. Bórže přińdu džěci. Do toho dyrbimy wšitke jejkow schować. Čehodla njemóžeš lěpje na jejkow kedźbować?“

Na to kuleja so Skakačk wulke sylzy přez wobličo. „Prošu wodaj, sym tajki njelepý. Ty jejkow tak wušiknje schowaš, zo je njewuhladam. Chcu tola tak rady pomhać“, praji zrudny Skakačk.

Hopačk wobjima Skakačka: „Njeptakaj, Skopačko. Dyrbimój pak jejkow derje schować, hewak nimaja džěci wjesele při pytanju. Snano namakamy dobru ideju, zo

by ty jeja lěpje widzał.“

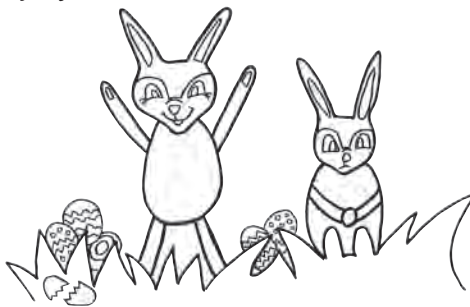
Hopačk a Skakačk sydnjetaj so do trawy a přemyslujetaj. Hopačk masa sej napinany swój nós. Skakačk wije myslaty swojej dothej wuši.

„Mam ideju!“, zawoła nadobo Skakačk. „Namolujemy jeja pisane. Tak błyšća so wone ze swojeho schowa a ty je lěpje wuhladaš.“

Skakačk je zahorjeny. Hnydom dataj so do džěta. Skakačk a Hopačk namolujetaj wšitke jejkow pisane.

Na to Hopačk ani jeničke jejkow hižo njeprzewidzi. W prawym času k jutram su wšitke jejkow schowane.

Přeju wam a wašej swójbje wjesoły jutry!
Waša **Maria Wirtheč**

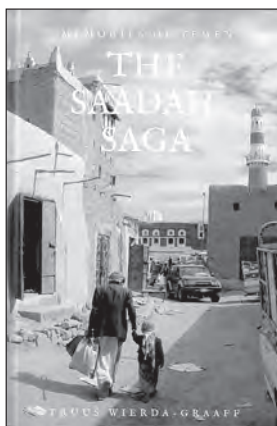
Jutrownej zajacaj Hopačk a Skakačk

Rys.: Maria Wirtheč

Knihawo pomocnym skutku w Jemenje wušła

Knihawo započina so ze scenu w Budyskej Michałskej cyrkwi. Do kemšow za zawlečenych křesćanow w léce 2011 praša so žurnalistka awtorka Truus Wierda-Graaff: „Hdy byšće wědzala, kak džěło w Jemenje skónci, byšće je hdy započala?“

Tute prašenje steji nad knihawo „The Saadah Saga“, kotraž wopisuje stawiznu křesćanskeho pomocneho skutka w chorowni w měsće Saadah w sewjeru Jemena. 1972 poda so awtorka ze swojim mandželskim Huib Graaff do tuteho chudeho arabskeho kraja, zo byštaj tam jako lékarkej praktisku pomoc poskićitoj. 12. junija 2009 skónci so mjeztym dosć wobšěrny projekt ze zawlečenjom a zamordowanjom wjacorych sobudželačerjow. Jenož dvě Henčlec džěsci móžešće so léto pozdžišo do lužiskeje

domizny swojeju staršuju nawróćić.

Na zakładze w běhu lět napisanych wokolnikow powěda awtorka stawiznu pomocneho skutka a rysuje na přikład zetkanja z wulkotnymi ludźimi w Jemenje, ale tež politiske a nabožne položenje w kraju, wosebje pak tež nahle skóncenje džěła po zawlečenju a wopyty pola potrjechenych swójbow w Němskej a w Južnej Koreji. Při tym so tež spominanske kemše

a poswěćenje pomjatneho kamjenja na Hrubjelčanskim kěrchowje w léce 2016 wopisujetaj. Na kóncu da awtorka sprawnu, hdyž tež nic jednoru wotmołwu na spočatne prašenje.

Bohaće ilustrowana knihawo je w jednorej jendželšćinje napisana. Hladajo na to, zo měještaj Johannes Henčl a Sabina rodź. Tittelc swoje swójbne korjenje w Hrubjel-

Žohnowane jutry

preje wšitkim čitarjam,
dopisowarjam
a dobroćelam

redaktorka Pomhaj Bóh

Jutrowne spěwanje

Přeprosimy wutrobnje jutrowničku, 4. apryla, rano w 6.00 hodź. na dwurěčne jutrowne spěwanje z nutrnosću na Pawlikec statok do Wuježka pod Čornobohom. Po tym sydaja jutrowne čały a kofej. Prošu wobkedźbujće aktualne postajenje pandemije dla!
Bukečanska Bjesada a wosada

Hainewalde wotprajene

Lube sotry, lubi bratřa, lube swójby, aktualneho wuwica koronapandemije dla dyrbimy nabožny kónc tydźnja w Hainewalde bohužel wotprajić. Eurohof w Žitawskich horinach wostanje začinjeny. Hač nětko za móžnym alternatiwnym terminom w nazymje pytamy, njeje hišće rozsuždžene.
Mato Krygař

Počesćenje Rostoka

Srjedu, 21. apryla, wopomina Hušćanska wosada serbskeho wučerja a přirodospytnika Michała Rostoka skladnostnje jeho 200. narodnin. W 17.00 hodź. započnje so nyšpor w cyrkwi. Přizamknje so postrowna hodžina z krótkimi přinoškami wo Rostoku. Swjatočnosć zakónci so na kěrchowje při wobnowjenym rowje Rostoka, hdžež běšćej jemu Maćica Serbska a Hušćanska wosada 1997 nowy narowny pomnik postajitoj.

Hłowna zhromadźizna

Hłowna zhromadźizna Serbskeho wosadneho zwjazka wotměje so, da-li Bóh, sobotu, 8. meje 2021, w 9.30 hodź. w Hodźiju. Nadrobniše informacije dóstanu čłonojo z přeprošenjom a w přichodnym wudaću Pomhaj Bóh.

čicach, w Kumšicach a we Łusku pola Kotec a spominajo na surowy wosud, kotryž je jeju a jeju syna Jonasa potrjechił, tu na knihawo skedźbnimy. Jeju džowce stej nětko pola přiwuznych w Hrubjelčicach žiwej.

Jan Malink

Truus Wierda-Graaff, The Saadah Saga. Memories of Yemen, 2020, ISBN 978 940 361 5486

„To bě dušine mordarstwo GPU“

K 75. posmjertninam serbskeho rěčespytnika dr. phil. habil. Pawoła Wirtha

Před 75 lětami, 20. apryla 1946, zemřě we wójskej jatbje na Ukrainje dr. Pawoł Wirth, bratr bura Korle Wirtha (1901–1981) w Cokowje a serbskeho superintendenta Gerharda Wirtha (1911–2000) w Njeswačidle.

W lěće 1906 rodženy syn serbskeje burškeje swójby ze Stróže pola Rakec studowaše slawistiku a bě załožer serbskeje rěčneje geografije. Wosebje dla swojeje knihi „Beiträge zum sorbischen (wendischen) Sprachatlas“ (Lipsk 1933, 1936) je wón do džzensnišeho mjez slawistami w tu- a wukraju znaty. Jeho jenož krótke žiwjenje pak bě poľne zrudoby a tragiki.

Jako Serb njedósta w 1930tych lětach we Łužicy žane wučerske městno a džěše tehodla do Němcow, najprjedy do Kleinmachnowa blisko Berlina a pozdžišo do Schneidemühla, džzensnišeho města Piła w Pólskej.

Wulka zrudoba potrjehi swójbu, jako mandželska Elisabeth spočatk lěta 1939, po štyrjoch lětach zbožowneho mandželstwa, zemřě, zawostajo dwulětneho syna Jürgena a hłuboko zrudženeho wudowca.

Na spočatku wójny Pawoła Wirtha do wójska zwolachu. Zasadźichu jeho jako toľmačerja w lěhwach za sowjetskich wójskich jatych. W lěcu 1944 potom přińdže wón sam do sowjetskeje wójskeje jatby. Jeho drje posledni list do domizny je z dnja 23. julija 1945:

„Moji lubi!

26. awgusta zańdženeho lěta [1944, přispom. M. W.] sym ja do jatby přišoľ. W septembri mějach pneumoniju, nětk sym zasy trochu khory z płucami. Wulke starosće wo Was. Što z Jurkom, Marju, z Tobu, z Khorlu, z Gerhardom, z Cokowom, z Gerhardowej swójbu? Što z Körle? Kajke wulke njezbože nad nami! Kak derje zo maćerka to njeje dožiła, tež zbóžna sy Ty, Elisabetho, džens w nocy ju widžach wo snje.

Poskajće. Ja sym zhońiľ, zo je měščanski landrot wěsty Cyž. To je tola Smolerjec šwigersyn? Z nim na kóždy pad ryčeć. Mje wuswobodźić.

Móže być zo ma wón přistup a dobre mjeno po wyšich ruskich komandowacych, a zo so jemu radzi mje reklaměrować. Čińće wšo, štož móžeće, kóždy minuta je woprawdže wažna. Ja jako serb, kotrež móže nětk nimale tak derje ruski powědać a pisać kaž rusa, mohľ tola, sej ja myslu, jara nuzny być. A mi so stysće, njewěsće kak jara. Je nas Hitler tola do tajkoh njezboža dowjedľ! Žalosnje. Wšitke možnosće wobmysľić, zo byšće wy mje jow won krynyli. Spytajće tež, so byšće Wy mi něšto napisali.

Postrowjo Was, kotrež sće hišće žiwi
Waš Pawoľ“

Dr. Pawoł Wirth ze synkom Jürgenom w lěće 1940

Foto: prywatne

Jako wójski jaty přebywaše Pawoł Wirth w lěhwach Balti w Moldawiskej kaž tež Uman a Šewčenko na Ukrainje.

Započatk lěta 1947 dóńdže powěsć nanej Wirthoweje njeboh mandželskeje, Heinrichej Zülcheje w Körle w Hessenskeje, zo je Pawoł Wirth 20. apryla 1946 w lěhwje w Šewčenko (Schewtschenko) zemřěľ. Powěsć je přinješľ „ein hessischer Kamerad“, hać ertnje, telefonisce abo z listom njewěm, tež wobsah jeho powěsće njeznaju. (Tutu informaciju mam z lista mojeho nana Gerharda Wirtha na rěčewědnika prof. Maxa Vasmera z dnja 5. februara 1947.)

Němski lěkar dr. Herbert Glienke z Dortmunda, kotryž bě z Pawoľom Wirthom hromadže w jatbje byľ a so wottam do domizny nawróciľ, napisa 31. awgusta 1948 doľhi 17stronski list na přichodneho nana Pawoła Wirtha, Heinricha Zülcha w Körle, w kotrymž rozprawješe wo jeho dóńće w jatbje:

Dokelž wobknježeše Pawoł Wirth rusku rěč, bu w jatbje tež zaso jako toľmačer zasadeny. Tajna policija Sowjetskeho zwjazka GPU jeho wobkedžbowaše a přez wšón čas zas a zas přesyšowaše. Sowjetscy politicy zarjadnicy běchu měńjenja, zo je Pawoł Wirth wot fašistiskeho němskeho stata wukubľany a wupóstaný spion. Stajne dračowanja a přesyšowanja jeho psychisce jara počezowachu. Rozprawjer pisa:

„In dieser so schweren Zeit, da seine Seele sich in den Erpressungsqualen wand, war er ein unerhört fester Charakter. Oft genug war er aber seelisch so weit mürbe gemacht, dass er sich mit Selbstmordgedanken trug. [...] Er stand aber auf dem Standpunkt, der so haushoch über alles niedere Menschliche hinaus ragte, dass es für den Menschen eine Würde gibt und eine Grenze bis dahin sich die menschliche Seele erniedrigen kann, ab dann ist Schluss. [...] Er sagte immer wieder: Ihr kennt den Russen nicht! Es genügt für sie, dass ich Russisch kann und auch noch die anderen Sprachen. Er wird etwas finden oder fingieren um mich auch als Kriegsverbrecher verurteilen zu können. [...] Er beruhigte sich inzwischen immer wieder und hat so auch Sommerabende mit seinen Erzählungen ausgefüllt. Er sprach viel von seines Vaters Bauernhof und liebte das Land und die Landwirtschaft! Er hat uns verschiedene Sprachkenntnisse beigebracht und manche Nacht über russische Literatur und Dichter erzählt. Es war für uns immer wieder eine Freude und ein Genuss, ihm zuzuhören. Er hatte eine große Gabe, zu schildern und alle Dinge bei ihren innersten Wesen zu fühlen und zu veranschaulichen. Das konnte er gut weil er selber so tief, und ich möchte sagen so kindlich rein veranlagt war, gepaart mit einer kritischen Schärfe seines Verstandes. Wir alle werden diese Abende niemals in unserem Leben vergessen können. Ich weiß noch am Weihnachtsfest 45 hat er uns eine wunderschöne Novelle von Puschkin erzählt, so packend, so anschaulich und seelisch vertieft, dass wir alle diesen Heiligabend tief ergriffen ihm dankten!“

W nalěcu 1946 schori Pawoł Wirth na žoľdk, přińdže do lacareta a tam na druhi džěn zemřěľ. Bě wón zemřěľ přez ruku GPU abo bě wón sam ruku na so zložil? Rozprawjer pisa:

„Ich glaube, dass Paul doch selbst die Konsequenzen gezogen hatte, und zwar von der G.P.U. so weit getrieben und verfolgt. Er ist damit ein ganz klares Opfer des russischen Geheimdienstes! Dieser hat ihn systematisch dahin getrieben, dahin wo ein Mensch mit den hohen Qualitäten eines Paul Wirth letzten Endes hinkommen muss! Es ist ein seelischer Mord der G.P.U. Ich hoffe, dass dies nochmal die Welt erfahren kann!“

We Łužicy je dr. Pawoł Wirth džensa jenož hišće maľo znaty. W Rakecach blisko cyrkwyje dopomina na njeho tafla na rowje jeho swaka, fararja Korle Božidara Křižana (1886–1924). Jeho row pak je něhdže na dalokej Ukrainje. **Měrcin Wirth**

„Smy nětko bóle sebjewědomi hač do teho“

Rozmołwa ze Serbskim superintendentom Krystofom Rummelom z Hodźija

Knježe superintendente, mjeno Hodźij bě w minjenych tydženjach jara prezentne w zjawnosći. Što bě přičina?

Su to dlěše stawizny, kotrež su k nětčišej situaciji dowjedli. Před někak džesac lěta mi je naše cyrkwinske wjednistwo w Drježdžanach wulki strukturny proces za cytu saksku krajnu cyrkej nastorčilo. Tež Budyški cyrkwinski wobwod su tehdy do dźewjeć regionow rozdźělili. Hodźijsku wosadu su takle w léće 2012 z Biskopicami, Husku a Porchowom jednemu zhrmadnemu regionej přiřadowali. Po tym dyrbjachmy w tutym regionje wuradžować, w kotrych strukturach bychmy hromadže dźelać chcyli. Cyle jasne bě tehdy připrajenje, zo móžemy w regionje wjacore struktury wutworić. W nowemburu 2018 je Budyska cyrkwinska wobwodna synoda našemu regionej konkretny wukaz dała, zo mamy w tak mjenowanym regionje 6 dwě struktury wutworić. Spěšnje smy so w Hodźiju na to dojednali, zo chcemy z Husku a ze štyrjomi wosadami wokoło Porchowa sotrowski wosadny poměr wutworić. To su wšo wosady ze serbskimi stawiznami a terhorunja z wjesnym razom. Tuž móžachmy sej zmyslapočne zhrmadne dźěło předstajić a smy w cyrkwinskim předstejičerstwje nowu strukturu wobzamknyli.

Po dokončenju tuteho dołheho procesa pak – w aprylu 2019 – smy z Drježdžan nowe směrnicy dóstali. Nětk nadobo rěkaše, zo dyrbimy strukturu tež z wosadami wokoło Biskopic wutworić. To pak je předstejičerstwo hnydom wuraznje a jednohlósne wotpokazało.

Hodźijske cyrkwinske předstejičerstwo je – njerady drje, ale tola – w nowemburu 2020 wosadnej wulkostruktury přiřadowało. Kak je k temu dóšlo?

Na to mam krótku wotmołwu: přez wulki čisć! Dołhi čas steješe hroženje w rumje, zo by móhło cyrkwinske wjednistwo tež wulkuwosadu přiřadować. W tajkej strukturje pak by Hodźijska wosada dospołnje swoju samostatnosć a tež swoju identitu zhubila. Jako džěl jednotneho cyłka ze sydłom w Biskopicach njeby tež serbski raz našeje wosady hižo žanu šansu měł. Wšitko, štož smy nastupajo serbske cyrkwinske žiwjenje w poslednich lětach znowa natwarili, by podarmo było. Tež w sotrowskej strukturje z Biskopicami dyrbimy tutu naležnosć jara kedžbliwje wobkedžbować. Ale we wokomiku njeje přewulki strach, zo zhubimy swoju identitu a swoju swobodu jako wosada. Takle smy w předstejičerstwje wědomje poprawom wólbernu wěc wobzamknyli. Smy zwuraznili, zo nohcemy hromadže z Biskopicami dźelać a z dobom

Serbski superintendent Krystof Rummel

Foto: Hanka Šěnc

smy hladajo na sylny čisć zrěčenje podpisali.

Hdyž bě hižo wšitko rozsudžene, je so kónc januara 2021 z Hodźijskeje wosady znapřećiwjenje na cyrkwinske wjednistwo w Drježdžanach zapodało. Kajke běchu wuhlady na pozitiwnu wotmołwu?

Po tym zo smy zrěčenje podpisali – wšojedne hač dobrowólne abo nućeni – njemóžachmy jako wosada direktnje přećiwu temu skorzić. Ale serbscy člonjo našeje wosady su znapřećiwjenje na cyrkwinske wjednistwo zapodali a předsydstwo Serbskeho wosadneho zwjazka je so někotre dny pozdžišo znapřećiwjenju přiřamknyło. Wuhlady na pozitiwnu wotmołwu běchu wěsće jara snadne. Ale hdyž na runinje wosadow přeco wšo bjez přećiwjenjow akceptujemy, nastanje pola wjednistwa wopačny začisć, zo móža wšo přiřadować, kaž to chcedža.

Za wobkrućenje znapřećiwjenja je so na serbske tradicije a na serbski cyrkwinski zakon pokazalo. Kak so prašenje serbskosće w Hodźiju a susodnych wosadach widži?

Wšitcy předstejičerjo w Hodźiju steja k serbskej tradiciji našeje wosady a podpěruja tež wěstu rewitalizaciju, hačrunjež serbsce njerozumja. Kóždž njedzeli mamy nětko mały serbski podžěl – na přikład někotre słowa před Božim wotkazanjom abo na kóncu kemšow žohnowanje. W Hodźiju so to takle derje wuwija. W Husce je serbskosć hišće trochu mjenje we wědomju. Ale tež tam je předstejičerstwo zasadnje wotewrjene za serbske naležnosće. Hušćanscy předstejičerjo widža lěpšinu za zdźerženje swojeje wosady přez serbski cyrkwinski zakon a chcedža to tež wužiwać. Horni Wujězd a Palow nimatej ničo

přećiwu serbskosći, ale ludžo tam praja, zo je serbska tradicija dospołnje wotrohnjena.

Předsydstwo Serbskeho wosadneho zwjazka je so 26. januara 2021 znapřećiwjenju přiřamknyło. Kajke je aktualne stejišće wosadneho zwjazka?

Mjeztym je cyrkwinske wjednistwo w Drježdžanach naše znapřećiwjenje jako njewoprawnjene wotpokazało. Bychmy dyrbjeli nětko woprawdže přećiwu krajnej cyrkwi skorzić. Smy pak na zhrmadžinje předsydstwa wosadneho zwjazka 11. měrca wobzamknyli, zo so teho wzdamy. 19. měrca přijědžešaj wyšej krajnocyrkwinskej radaj Thilo Daniel a Klaus Schurig hišće raz do Hodźija. W rozmołwje z nimaj chcyše předsydstwo docpěć kompromis, zo so cyrkwinske wjednistwo w pisomnym dojednanju teho wzda, přichodnje něhdy hišće wuši zwisk mjez wosadami w serbskim sydlenkim rumje a wosadami bjez serbskeje identity přiřadować. Tuta rozmołwa wotmě so skónčnje woprawdže w konstruktiwnej atmosferje a zastupjerjej krajnocyrkwinskeho zarjada staj nam připrajiłoj, zo chce cyrkwinske wjednistwo našu próstwu nastupajo přichod dopjelnić.

Zapodaće je njewšědnje wulki wothlós w serbskich a w němskich mediach zbudžiło. Maće za to wujasnjenje?

Haj, tutón wothlós je chětro emocionalny był. Medije su zrozumili, zo strukturne změny na kóncu tež woprawdžitosć serbskeho žiwjenja přeměnja. W planowanej wulkej strukturje je za mjeńšinu wšitko wo wjele češo hač dotal. Nichtó njeje rozumił, čehodla je sakska krajna cyrkej tak hrubje z tutym problemom wobchadzała.

Serbski sejm a něšto pozdžišo tež Domowina stej do debaty zapřimnyłoj, ⇒

⇒ při čimž pak so diferency mjez woběmaj pokazachu. Kak widźiće je-ju zasadženje za cyrkwinske naležnosće?

Kóžda podpěra nam pomha, zo zastupjerjo našeje cyrkwy našu poziciju zapřimnu. Mam přidatnje nimale trochu začuće, zo je tuta wěc wědomje za jednotu Serbow wo něšto zeslyniła.

Kajke reakcije je znapřećiwenje a z njeho wuchadźacy medijowy echo pola cyrkwinskeje wyšnosće w Drježdžanach a Budyšinje zbudziło?

W Drježdžanach su naraz jara skedźbliwi a tež tróšku zdwórliwiši. Nochcedža dalšu zwadu a chcedža nam tež kusk napřečo přińc. Na kóždy pad je nětko tež tón posledni tam spóznał, zo ewangelscy Serbjja woprawdže eksistuja.

Što je znapřećiwenje Hodźijskeje wosady a ewangelskim Serbam přińeso?

Najprjedy smy nětko bóle sebjewědomi hač do teho. Tež hdyž njejsmy swój zaměr docpěli, smy tola za zdžerženje Hodźijskeje wosady něšto docpěli. Serbskosć je zaso kusk hłubšo we wosadze zakótwjena. Je to zajimawy pódłanski efekt.

Je naležnosć nětko wotzamknjena abo su hišće wotewrjene prašenja?

Nadžijamy so, zo cyrkwinske wjednistwo swoje připrajenje zwoprawdži a my to woprawdže tež čorne na bělym dóstanjemy. Sym pak poľny nadžije, zo so to poradži. Trjebamy nětk skónčnje zaso trochu wjace pokoja.

Hakle před něšto měsacami sće zastojnstwo Serbskeho superintendenta nastupił. Što Wam tute rozestajenje na spočatku Wašeho hamtskeho časa woznamjenja?

Njejsym čas měł, zo so pomału do zastojnstwa zadžělam. A bohužel pobrachowaše mi tehodla tež čas, normalne serbske žiwjenje we wosadach lěpje zeznać. Přez tutu naležnosć dyrbjach pak w zjawnosći hnydom swoje zastojnstwo z poľnej mocu wupjelnić a sym takle hižo w přerich měsacach zjawnych zastupjerjow Serbow zeznać. Na kóncu budže tež to lěpšina za přichod.

Što su přichodne čezišća Wašeho džěla?

Zarjadujemy hišće dale serbski běrow w Hodźiju a tež nowa sekretarka dyrbi so hakle zadžělać. Nětčiše wobmjezowanja w našim kraju džěto runje njewolóža. A wězo sym serbsčinu předewšěm awtodiktisce wuknył a ženje njejsym dlěši čas chwile měł, so nadrobnišo a jenož z rěču zaběrać. Džělam pak na tym, zo so hišće dale wuwiam.

Džakuju so za rozmołwu a přeju dale wjele mocow do zamołwiteho zastojnstwa. *Prašala so Trudla Malinkowa*

Nastupnosći Serbow w Hodźiju

4. měrca jo póstalo Spěchowańske towaristwo za serbsku rěč w cerkwi z. t. list biskupju Sakskeje krajneje cyrkwy Tobiasoju Bilzoju. W lisće jo towaristwo zwurazniło swóje starosći we zwisku ze situaciju w Hodźiju a jo pominalo napšawy za zachowanje serbskich zajmow w pšedwizonej nowej wosadnej strukturje.

We wótegronje jo biskup Bilz na to po-

kazał, až krajna cerkwja jo we wjelerakem kontakše z wósadami. Wón wócajujo, až rozgrona wjedu k dobrym rozwězanjam aktualnych problemow. Na konkretne pšašanje w lisće towaristwa, kótare móžnosći serbske kšesćijany pótrjefjonego regiona za woplěwanje a wuwijanje serbskego cerkwinskego žywjenja maju, njejo biskup eksplisitnje wótegronił. **Hartmut Leipner**

Serbski wosadny zwjazk njeskorži

Předsydstwo Serbskeho wosadneho zwjazka je na swojim schadźowanju štwórtk, 11. měrca, znowa wo aktualnej situaciji wuradžowało.

Jeho znapřećiwenje přećiwo wutworjenju sotrowskeho cyrkwinskeho poměra wjacorych wosadow, mjez druhim Hodźijskeje a Hušćanskeje, bě krajnocyrkwinski zarjad w Drježdžanach wotpokazał. Nětko je so zwjazk prawnisce poradžować dať a zwěsćić, zo nima skórzba přećiwo wotpo-

kazanju wuhlady na wuspěch. Tuž so tajkeho kroka wzda. Předsydstwo pak wita, zo staj so wyšej krajnocyrkwinskej radaj Thilo Daniel a Klaus Schurig na wopyt a rozmołwu přizjewiło.

Serbskemu wosadnemu zwjazkej přislušša zastupjerjo a zastupjerki dwurěčnych wosadow Ewangelsko-luterskeje krajneje cyrkwy Sakskeje. Lětuša hłowna zhromadźizna ma so 8. meje 2021 w Hodźiju přewjesć. **Marka Maćijowa**

Rozmołwa ze zastupjerjomaj krajneje cyrkwy

Předsydstwo Serbskeho wosadneho zwjazka je so pjatk, 19. měrca, na kantoraće w Hodźiju ze zastupjerjomaj krajnocyrkwinskeho zarjada zetkało. Na rozmołwu běštaj přijětoj wyšej cyrkwinskej radaj dr. Thilo Daniel, zamołwity za zasadne teologiske naležnosće a za wosady w regionje Drježdžany, kaž tež Klaus Schurig, zamołwity za prawniske prašenja. Ze serbskeje strony wobdžělichu so předsyda Serbskeho wosadneho zwjazka a Serbski superintendent Krystof Rummel, městopředsyda Mato Krygař a člonaj předsydstwa Marka Maćijowa a Měrćin Wirth.

Rozmołwa bě wěcowna a konstruktivna. Zastupjerjej krajnocyrkwinskeho zarjada wobkručištaj, zo ma so z reformu w sakskej krajnej cyrkwi stabilna struktura namakać. Wona ma wjele lět wobstać. Demografiske wuwice a spadowaca ličba

křesćanow měješe so wobkedźbować. Wosady nochcedža so kóžde pjeć lět znowa ze změnamy zaběrać. Předsydstwo rozprawješe wo serbskim wosadnym žiwjenju a wo wšelkich wobćežnosćach. Bohužel je wobmjezowanjow koronapandemije dla wjele zarjadowanjow wupadnyło. Nimo teho maja so puće namakać, kak so Hodźijska wosada podpěruje, zo móht farar Rummel swoje nadawki jako wosadny farar a Serbski superintendent spjelnić. Wosebje leži Serbskemu wosadnemu zwjazkej na wutrobje, zo namakane struktury so znowa wothorjeka njezměnja a njepohubjejša. Klaus Schurig wobkrući, zo dalše strukturne změny sotrowskeho cyrkwinskeho poměra předwidžane njejsu. To ma krajnocyrkwinski zarjad ze zwjazowacym wobzamknjenjom potwjerdžić.

Marka Maćijowa

Wjesna tafla w Hodźiju w lěće 2013 z přelěpjenym serbskim mjenom wsy Foto: Trudla Malinkowa

Jurij Brósk: Dopomnjenki na mlode léta (7)

Šuler w Budyšinje

Wutoru po jutrach, 18. apryla 1843, dyrbjach staršiski dom wopušćić. Nan, kiž měješe na tutym dnju hišće předować, napominaše mje při rozžohnowanju chutnje, ale přečelnje k pilnosći a poslušnosći. Jako přistaji, zo wotnětka jenož hišće na wopyt domoj přińdu, stupichu mi horce sylzy do wočow, a tak wopušćich jeho, lube sotry a lubych bratrow z čežkej wutrobu. Luba mać dowjeze mje k swojej sotře Hanje, mandželskej adwokata Görnera, a k džědej do Budyšina na Bohatu hasu.

Nazajtra dopołdnja dowjedže mje ćeta k direktorej Bornemannej, zo by mje pruwował. Moje znajomosće němskeje řeče běchu jara snadne, a wón kaž ćeta so smějkotašaj, hdyž wotmołwich na prašenje za bibliskim hronom ze serbskim: Jana 3,16.

Přiwzachu mje do třećeje rjadownje, hdžež bě Pohl rjadowniski wučer.

Dokelž němsku řeč lědma znajach, so dušna ćeta lubosćiwje wo mnje staraše, pomhaše mi při nadawkach a spyta mje wšelake nawučić. Da mi tež pokiwy, kak mam so zadžeržeć. Ćeta bě mi jara přichilena.

Hdyž swjatki přeni króc domoj přińdžech, bě mi serbsce řečec hladajcy čežko. Radostnje pak pukotaše mi wutroba, zo sym zaso doma, zo směm ze sotrami a bratrami na zahrodže, na polu, na łuce a w lěsu potnu swobodu wužiwać kaž tež stare lube městna wopytać.

Jutry 1844 přesadźichu mje do druheje rjadownje. Tu bě knjez kandidat Junghänel [Křesćan Bjedrich Junghänel, 1810–1881, *pozdžišo farar we Wósporku*] mój rjadowniski wučer, na kotrehož so džakownje dopominam, dokelž bě jeho wučba nabožiny za mnje jara natwarjaca a dokelž zamó tež w tamnych předmjetach naš zajim zbudźić.

Jutry 1845 přińdže tež bratr Božidar do Budyšina a bydleşe ze mnu pola čety. Wona naju jara lubowaše a měješe wjele wjesela nad namaj. Dokelž so po jutrach 1845 započa železniska čara do Drježdžan twarić, džěchmy z ćetu husto hladać, kak twar postupuje. Stara, po polach wjedžaca ščežka do Třělan so pozhubi a cyły napolad so čim dlěje čim bóle změní.

W tutym léce wuknjach tež hrać na klawěrje pola knjeza Hübnera, něhdyšeho katolskeho kapłana, kotryž svojich šulerjow wuběrnje spēchowaše. Pola čety dyrbjach pilnje zwučować, a wona so wjeseleše, hdyž jej něšto předhrach a hdyž móžach jej předspěwać spēw „Wenn die Schwalben heimwärts ziehen“.

Budyski gymnaziast

13. oktobra 1845 buch jako sekstaner do

Budyskeho gymnazija přiwzaty a mējach spočatnje wučbu pola dr. Gebauera, kotrehož bě hižo mój nan za wučerja měj. Łačonšćina mi njebě lochka, wosebje dokelž mi při mojim žiwym temperamencie třěbna kedžbnosć pobrachowaše. Njedziwajcy pak běch jutry 1846 třeci w rjadowni.

Wutoru, 23. junija 1846, poswjećichu saksko-šlesku železnicu wot Drježdžan do Budyšina, kotruž my – Ida, Božidar, ja a ćeta – njemało wobdźiwachmy. Popołdnju ¼ 5 hodž. dojědže přeni čah z kralom Bjedrichom Awgustom, jeho bratrom Ja-

rektor Dreßler [Johann Gottlieb Dreßler, 1799–1867, *direktor Krajnostawsekeho wučerskeho seminara w Budyšinje, spēchowar serbskich šulerjow*], přińdže, a wobaj napřemo hrónčkowašaj. Běchu to stajnje wutrobne, přečelne a naiwnje-žortne hrónčka, na kotrež z radosću sluchachmy.

Haj, mój luby nan, kotryž porědko na wopyty chodžeše, wjeseleše so čim bóle, hdyž wopyt přińdže. A to sta so w bohatej měrje, dokelž bě jara hospodliwy, a tež nam džěcom rady dowoli, svojich přečelow sobu přiwjesć.

Byrgarska šula při Serbskich hrjebjach w Budyšinje, do kotrejež Jurij Brósk w přihotach na wopyt gymnazija wot 1843 do 1845 chodžeše

Repro: SKA

nom, teho synomaj Arnoštom a Jurjom kaž tež z kralownu do Budyšina. Nazajtra so železnica za zjawny wobchad wotewri. Wćipni, kaž běchmy, chwatachmy w přichodnych dnjach husto na dwórnišćo. Dnja 3. julija jědžeše potom nan z nami džěćimi, z Budyskimi přiwuznymi a ze starej dušnej Brodžic Hanu přeni króc ze železnicu do Žičenja. Njemało so džiwachmy nad spēšnej jězbu, wosebje zadžiwana pak bě luba Hana.

Na Michała 1846 přesadźichu mje do kwinty. Dokelž so z lěpšimi sobušulerjemi prócowach pilny być, nadžijach so, zo mje na Michała 1847 do kwarty přesadza. Jako so to njesta, běch jara zrudženy.

W tutym léce swjećachmy nanowe narodniny hižo 11. junija, dokelž bě 12. sobota. To běchu přeco krasne swjedženje, wosebje hdyž nanowy přečel, seminarski di-

Wotućace serbstwo

Při swojej žiwjej powaze so spēšnje zahorich za wšo nowe a wosebite, tak tež za wotućace serbske narodne wědomje. Tute bě so zbudziło přez němske wótčinske towarstwa, kiž žadachu za wjetšej swobodu luda. Wutworichu so serbske towarstwa, kotrež hajachu narodnosć. Najbóle so to sta wot léta 1846 přez kóždolětne serbske spēwanske swjedženje, kotrež spēw lubowacy serbski narodžik jara zahorjachu. Jako rodženy Serb a z lubosće za swój narod bě nan wulki spēchowar tuteho hibanja, kotrež tež nas džěći sobu storhny dla rjaných, nětko přeni króc zaslyšanych serbskich spēwow.

Teksty wubrała a přežožila
Trudla Malinkowa
Pokročowanje slěduje

K polstaćinam Lubiny Exleroweje

W tutym měsacu, dnja 16. apryla, swjeći knjeni Lubina Exlerowa w Kózłom swoje polstaćiny. Wona wotrosće zhromadnje ze staršim bratrom Měrcinom w Starych Hajnicach, wjesnym džělu Budestec, w swěrnej serbskej ewangelskej Tarankec swójbje. Jeje nan Korla Tarank pochadžeše z Hunčeric pola Huski a mać Hanka rodź. Hajnec bě džowka serbskeho šewca Pawoła Hajny.

Po wopyće šule w Budestecach wuknješe wot lěta 1987 powołanje pisarki w tehdyšim Institutě za serbski ludospyt w Budyšinje a bu potom tam přistajena. Hdyž so spočatk lěta 1992 Serbski institut załoži, so wona do noweho sledźenišća pře- wza. Najprjedy džělaše we wobłuku biblioteki a pozdžišo w rěčespytnym wotrjedze na městnje, kotraž bě do toho jeje mać wobsadziła. W lěće 2014 přińdže na nju čežka chorosc, tak zo njemóžeše swoje džěło hižo dale wukonjeć.

W Serbskim instituču běchmoj kolegaj. Dožiwich ju jako stajnje pomocliwu sobu-

dželaćerku, kotraž so rady gratu přimaše, tež za džěla pódlu jeje poprawnych nadowkow. Hdyž běchu zymy hišće krućise a sněh so nad Budyšinom saješe, smy zhromadnje z domownikom njeličomne razy na dworje instituta sněh sypali.

W lěće 1994 založi so w Njeswaćidle Serbske ewangelske towarstwo. Cyła Tarankec swójbja hnydom towarstwu přistupi. Hač do lěta 2016 bě Lubina zdomom člonka předsydstwa, w kotrymž měješe funkciju pokladnicy. Swojeje chorosc dla potom bohužel tute zastojnstwo dale zastawać njemóžeše. Při wšelakich towarstwowych předewzačach bě wobdžělena. Tak wukonješe pisanske džěla při zestajenju Serbskeho lekcionara 1997 a pisaše protokole zhromadźiznow. Hromadže ze staršimaj a bratrom wobdželeše so na serbskich cyrkwinskih dnjach, Božich službach a wulětach Serbskeho busa. Spad serbstwa w Budestecach Tarankec swójbnych jara boli. Wysoko sej serbsku nareč swojeje Budestečanskeje wosady česća.

Lubina Exlerowa

Foto: Měrcin Wirth

1999 wuda so Lubina Tarankec na Petera Exlera z Njeswaćidla. Zhromadnje bydli taj w swojim domčku w Kózłom pola Niskeje. K jeje kulowatym narodninam přejemy jubilarce za dalše lěta čišoć, strowosc a Bože bohate žohnowanje kaž tež naposledk wěčnu zbóžnosć. **Měrcin Wirth**

Hudźbna instalacija Pawolskeho chóra w Rakečanskej cyrkwi

Byrnež chóry tuchwilu ani probować ani wustupować njesměli, zaklinči w Rakečanskej cyrkwi w lětušim póstnym času chórowy koncert – a to wot ranja hač do wječora. Z wjacorych wótrěrčakow je hudźbna meditacija k 23. psalmej „Knjez je mój pastyr“ slyšeć. Cyłkownje něhdže 20 mjeńšin trajacy kruch, w kotrymž so hudźba, spěw a rěčane pasaže wotměnjeja, je podobnje kemšam natwarjeny. Po spočatnym „Kyrie“ zaklinča džak a chwalba, psalm, skórzba a próstwa. Ze žohnowanjom so hudźbna meditacija kónči. Wotpowědnje hudźby so cyrkej z wosebitej, pisanej swěcu wobsweřli. Runje na šěrych dnjach abo we wječornych hodžinach je wopyt cyrkwy tuž wosebje skutkowny.

Ideju za hudźbnu meditaciju zrodzi nawoda Pawolskeho chóra Norbert Binder, kiž chcyše najebać koronowych wobmjewanow z chórom dale dželać. Bě jemu wutrobota naležnosć, člonow chóra kaž tež připoslucharjow wosrjedź čežkeho pandemijoweho časa na bibliske teksty skedźbnić. Runje kaž my džensniši začuwachu ludžo před wjace hač 2000 lětami nuzu, tyšnosć a bjezmócnosć. Wołajo so k Bohu namakachu a namakaja modlerjo psalma wokřewjenje a nadžiju: „Hačrunjež chodžu w čemnym dole, njeboju so žaneho njezboža, přetož ty sy při mni, twój prut a twój kij troštujetej mje.“

Hudźbu a spěwy, kiž w Rakecach zaklinča, je Norbert Binder sam komponował. Při tym je wšelake načasne žanry nowšeje cyrkwinskeje hudźby zapřijał, štož

džensnišim sluchanskim zwučenoscám wotpowěduje a zwonkastejacym přistup wolóžuje. Člonowo chóra su hłosy a rěčane pasaže jednotliwje nahrawali. Wone zaklinča z 31 po cyłej cyrkwi natwarjenych wótrěrčakow, tak zo će hudźba stajnje cytle wobjima. Hibajo so po cyrkwi móžeš sej hudźbu přeco zaso znowa wotkryć, dokelž na kóždym městnje w rumje jinak slyšeć je. Nawjazuju na pastyrski motiw 23. psalma su člonowo chóra cyrkej z wjele lubosću a angažementom wupysili. W pobočnym rumje je móžnosć, swěčku zaswećić a so sčicha pomodlić.

Po premjerje 3. měrcja je so hudźbna in-

stalacija wot Rakečanow a jich hošći jara derje přiwzała. Nimale přeco zetkaš horstku wopytowarjow w cyrkwi. Wšelake wosadne skupiny, ale tež pěstowarnja a dalši wužiwa ja skladnosć k wosebitej nutnosći w cyrkwi, do kotrejež je instalacija zaplečena. Z hóstneje knihy wučitaš, zo wopytowarjo troš a nadžiju z hudźby a tekstow we wobčežnym času čerpaja.

Hudźbna meditacija „Knjez je mój pastyr“ zaklinči hišće hač do 18. apryla wot ranja hač do wječora w Rakečanskej cyrkwi. Po tym je planowane, zo so instalacija do druhich cyrkwjow wupožči.

Lubina Malinkowa

Hudźbna meditacija k 23. psalmej we wobsweřlenej Rakečanskej cyrkwi je so wulkeho zajima dla hač do 18. apryla podlěšiła a je wšednje přistupna.

Foto: Robert Malink

Powěšće

W Drěwcach skedźbnjatej pomolowanej tafli družki a towariša (swata) na to, zo je wjes srjedźišćo serbskeho sydłenskeho ruma w Sakskej. Postawje stej předstajenej we Wojerowskej drasće, kotraž pak njeje so tu nosyła, dokelž měješe Łazowska wosada swójsku serbsku drastu. Foto: T. Malinkowa

Zhorjalc. W póstnym času přewjedžešćej Ewangelski cyrkwinski wokres šleskeje Hornjeje Łužicy a katolske Zhorjelske biskopstwo zhromadnu ekumenisku listowu akciju „Póstna póšta“. Wobrazy, bibliske słowa a krótke rozpominanja mějachu adresatam wšednje być nastork k swójskej zaběrje z Božim słowom. Na podobne wašnje pandemije dla tež w mnohich wosadach z listom kontakt k wosadnym wudźeržowach.

Smochćicy. Ekumeniski póstny seminar w Smochčanskim kubłanišću je so lěta online přewjedł. Katolscy a ewangelscy duchowni a dalši fachowcy přednošowachu

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Privatny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamolwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591 600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)
Čiść: Lessingowa čišćernja, Kamjenc
Vertriebskennzeichen: 2 B 13145 E
Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625
Abonement a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Kreissparkasse Bautzen
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
BIC: SOLADES1BAT

Pomhaj Bóh spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki z dawkowych srědkow na zakładze hospodarskich planow, wobzamknjenych wot Němskeho zwjazkowego sejma, Krajneho sejma Braniborskeje a Sakskeho krajneho sejma.
Lětny abonement plaći 8 eurow.

na temu „Swoboda a zamotwitosć křesćanskeho čłowjeka. Kak móžemy zhromadnje žiwi być?“

Budyšin/Zhorjalc. Lěta nazymu ma so druhi raz přewjesć Hornjołužiski festiwal komorneje hudźby. Intendant festiwala budže zaso Hagen Lippe-Weißenfeld, zastojnstwo póstanca je znowa přewzał sakski ministerski prezident Michael Kretschmer. Hrač budu renoměrowani hudźbnicy a znate ansamble w „kulturnohistoriskich parličkach Hornjeje Łužicy“, ke kotrymž słušeja hrody w Minakale, Radworju, Hrodzišću, Koporcach, Berthelsdorfje a Königshainje. Rjad koncertow zahaji so 10. a zakónči so 17. septembra w Bartskej cyrkwi. Předpředaj zastupnych lisćikow je so w měrcu zahajiła.

Wjerbno. Njedzela, 21. měrcu, swječachu w tudyšej cyrkwi serbsko-němske kemše z generalnej superintendentku Theresu Rinecker ze Zhorjelca.

Njeswačidło. Cyrkej w Njeswačidle ma so lěta wonkownje wobnowić. Trěbna je nowa třecha, wšako pochadza něčičiša z lěta 1957, jako Boži dom po zničanju 1945 znowa natwarichu a nachwilny słomjany kryw z třěšnymi cyhelemi narunachu. Wuporjeźić maja so tež škody na cyrkwinej fasadze, kotraž bě so posledni raz po přewróće w 1990tych lětach wobnowiła. Za wobšěrne twarske naprawy dóstanje wosada spěchowanske srědky, zběra pak tež hišće dary za swójski přinošk. Džěła maja so najskejše w meji započec.

Dary

W februaru je so darilo za Serbske ewangeliske towarstwo 100 eurow a za Pomhaj Bóh trójce 42 eurow, trójce 17 eurow a pjeć króc 12 eurow. Bóh žohnuj dary a darićelow.

Spominamy

Před 200 lěta, 21. apryla 1821, narodži so **Michał Rostok** jako syn chěžkarja a krawca w Bělšecach. Po wuchodźenju ludoweje šule w Budestecach słužeše blisko Drježdžan jako kruwar. Z posrědkowanjom wosadneho fararja Handrija Bróska w Budestecach zmóžni so wobdarjenemu młodźencej nastupić puć do wučerstwa. Wot lěta 1837 wopyta Krajnostawski wučerski seminar w Budyšinje. Po třoch lětach jako pomocny wučer w Hodźiju bě wot 1844 do 1884 wjesny wučer w Drječiny pod Pichowom. Wón wosta nježenjeny a wěnowaše swój čas a zajim přirodowědže, předewšěm studijej rostlin a insektow. Wuslědky swóych slědženjow wozjewi we wědomostnych a popularnych přinoškach

w němskej a serbskej rěči. Ze swojimi serbskimi džěłami stwori zakłady serbskeje přirodowědneje terminologije. W Maćicy Serbskej, kotrejž wot jeje załoženja sem přislušeše, bě najprofilowaniši sobustaw přirodowědneje sekcije. Na wuměnk přesydlil so do wosadneje wsy Huski, hdžež 17. septembra 1893 zemřě. Na njeho dopominaja wot lěta 1963 pomjatna tafla na ródny domje w Bělšecach, wot lěta 1997 wobnowjeny row w Husce a wot lěta 2006 pomjatny kamjeń na Pichowje. W Drječiny rěka po nim hlowna wjesna dróha „Michael-Rostock-Straße“.
T.M

Přeprošujemy

02.04. ćichi pjatk

10.30 serbske kemše w Rakecach (sup. n. w. Malink)

12.00 nutrnosť w serbskim rozhlósu (sup. Rummel)

14.30 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej cyrkwi (sup. n. w. Malink)

04.04. 1. dzeń jutrow

06.00 jutrowne spěwanje we Wuježku na Pawlicek statoku

05.04. 2. dzeń jutrow

09.30 serbska jatšowna namša w Picnju (farar Kšeńka)

10.00 kemše ze serbskimi podžělemi w Rakecach

10.15 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej cyrkwi (sup. Rummel)

12.00 nutrnosť w serbskim rozhlósu (farar Haenchen)

11.04. Quasimodogeniti

12.00 nutrnosť w serbskim rozhlósu (sup. n. w. Malink)

14.04. srjeda

19.00 Bjesada w Rakecach w farskej bróžni

22.04. štwórtk

18.30 Bjesada w Bukecach na farje

25.04. Jubilate

12.00 nutrnosť w serbskim rozhlósu (sup. Rummel)

26.04. pónđzela

14.30 wosadne popođnje w Bukecach

02.05. Kantate

10.15 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej cyrkwi (sup. n. w. Malink)

14.00 ordinacija Tobiasa Jachmanna w Serbskej cyrkwi w Choćebuzu (biskop Stäblein, generalna superintendentka Rinecker)

Prošu wobkedźbujće aktualne postajenje koronapandemije dla.